

NHỮNG THOÁNG... KHỔ QUÊN!

Thiên-Thu

Thường thường, vào đầu tháng 11, tôi có thói quen xem lại những bài viết bỏ dở đang trong năm để hoàn tất và tìm tài liệu chuẩn bị làm video Tưởng Niệm Quốc Hận cho năm kế tiếp: Quốc Hận Lần Thứ 49 (30/4/1975-2024).

Đang loay hoay kiểm lại bài vở, tôi nhận được email từ người bạn cũ. Bạn hỏi tôi:

- “Có bài nào gửi Đa Hiệu số 127 để đăng vào dịp Tết 2024 không?”

Tôi thất vọng vì những bài viết tôi đang có chẳng mang chút màu sắc gì liên quan đến Tết cả! May thay, Bạn có cho thêm một ‘option’ khác là “Nếu có liên quan đến CS thì cũng được.”

Thế là tôi vội vàng ‘gọt dưa’ lại một bản nháp, có dính líu đến cộng sản để gửi đi cho kịp.

Nhớ lại năm 2022, tôi có làm một video cho THÁNG TƯ ĐEN – TƯỞNG NIỆM 47 NĂM QUỐC HẬN với những mẫu chuyện thật gần gũi vì đã xảy đến cho chính gia đình tôi.

Thấm thoát, 47 năm đã qua đi... Tháng Tư Đen lại trở về...! Người đời luôn nghĩ là ‘Người già dễ nhớ mau quên.’

Vâng, quả thật không sai chút nào, nhưng riêng chuyện dài “Thiên đường CSVN” kèm theo hình ‘Búa Liềm’ thì cứ mãi mãi khắc sâu trong óc tôi hình ảnh. Cái búa dùng để đập đầu, Cái liềm dùng để cưa sâu cổ người!

Vì không sao quên được nên tôi làm video ghi lại một quãng đời. Vốn vẹn chỉ bốn năm, tôi đã ‘hít thở’ cùng một bầu không khí với CSVN sau 30-4-1975 ở Sài Gòn... trước khi rời bỏ gia đình lúc 2:00 giờ sáng ngày 30-4-1979 để khỏi phải cầm cờ đỏ sao vàng tập hợp vào 5g sáng ở trước Dinh Độc Lập của VNCH để chờ giờ “Chào mừng cách mạng thành công”!

Vâng, thay vì ‘đi chào mừng’ thì tôi đi xuống Miền Tây để vượt biên, lia xa quê nhà 43 năm về trước, tính đến 2022!

Văn: TỪ THƯƠNG ĐẾN HẬN BAO XA...?

Nhạc đệm: Nhạc Ngoại Quốc

Video 4-2022: <https://youtu.be/BQ1qqPa9cel>

K/T mời cùng đọc, cùng xem và cùng chia sẻ...

th - [thienthunth](https://www.youtube.com/channel/UC...) - YouTube

Video trên là tất cả sự thật về gia đình và cá nhân tôi đã sống và biết về CS ở quê nhà như thế nào kể từ 30-4-1975 đến 30-4-1979.

Còn ở quê người thì sao? Quê người đâu có CS!

Không hoàn toàn đúng đâu! Vì có ‘khách CS’.

Sau 35 năm làm việc và gần 19 năm cuối cùng, trước khi nghỉ hưu năm 2014, công việc của tôi nằm trong lãnh vực liên quan đến sức khỏe quần chúng nên tôi có vài mẫu chuyện ngắn, vui vui nhưng không kém xót xa. Tôi sẽ không ghi lại thời điểm chính xác trong bài này mà chỉ là tóm tắt nội dung câu chuyện để chia sẻ với người đọc.

CÂU CHUYỆN THỨ NHẤT:

Trong một buổi họp ở Sở làm nhiều năm về trước, có một vị khách mời từ thủ đô Canada. Tôi có mặt ở phòng họp ấy vì có liên quan đến việc làm. Sau hai tiếng, buổi họp chấm dứt.

Mọi người bắt tay chào và rời phòng họp. Riêng vị khách mời từ Ottawa, ở lại, và tiến về phía tôi. Với phong cách rất lịch sự, ông nghiêng đầu chào, nhìn vào bảng tên của tôi và ngần ngừ hỏi:

- Xin lỗi, cô có phải là người VN không?

Tôi gật nhẹ và đáp nhỏ:

-Vâng, thưa ông. Tôi là người VN.

Và câu chuyện bắt đầu ông kể cho tôi nghe tóm tắt như sau.

Câu đầu tiên ông cho tôi biết là: “Hà Nội nóng lắm!” rồi tiếp theo là cách đó mấy năm, ông được chính phủ Canada gửi qua VN công tác ngắn hạn, liên quan đến y tế. Khi đến phi trường Nội Bài, có người ra đón và đưa ông về khách sạn. Người porter giúp ông chuyển hành lý vào phòng. Ông gửi tiền pourboire và cảm ơn rồi đi vào phòng vệ sinh. Khi ông trở ra, người porter vẫn còn đứng đó, nên ông thắc mắc hỏi:

- “Anh còn cần gì ở tôi nữa?”

Trước khi nói tiếp, ông nhìn thẳng vào mắt tôi:

- Tôi xin lỗi cô trước khi tôi kể tiếp... Xin cô có thể cho tôi biết cô rời VN năm nào không?

- Dạ, ngày 30-4-1979. Đứng bốn năm sau ngày mất Sài Gòn, 30-4-1975, tôi đi vượt biên, ở trại ty nạn Mã Lai năm tháng và được chính phủ Canada nhận cho vào ty nạn CS ở thành phố này ngày 27-9-1979. Tôi ngừng một chút rồi nói tiếp. Tôi cũng xin nói thêm là, trước đó, sau Hiệp định Genève 1954, tôi theo cha mẹ di cư từ Hà Nội vào Sài Gòn lúc hơn năm tuổi.

Ông nhìn tôi và kể tiếp:

- “Tôi cũng đã có dịp qua Sài Gòn làm việc trước và sau 1975. Mới gần đây thôi, tôi qua Hà Nội”.

Nói xong, ông trầm ngâm một lúc rồi nhìn tôi, buồn giọng.

- Người porter nhìn tôi và hỏi nhỏ: “Do you need a woman?”

Vừa nghe xong câu ông nói, tôi ngẩn người, sững sờ nhìn ông, vừa lắc đầu như cố xua đi những gì tôi vừa nghe thấy nhưng không thể nói thành lời

Ông vẫn nhìn thẳng vào mắt tôi, thờ dãi, buông giọng:

- Tôi không thể tưởng tượng được người porter dám hỏi thẳng tôi câu đó, nên tôi nghiêm mặt, nhìn thẳng vào mắt anh ta, nói thật chậm và nói rõ từng chữ:

- “Tôi là người đã có gia đình. Xin anh vui lòng rời phòng để tôi nghỉ ngơi.”

Người porter cúi đầu chào, lui ra, rời khỏi phòng, và khép cửa lại.

Ông nói với tôi là ông cảm thấy “bị xúc phạm nặng nề”, thấy bực bội vô cùng... nên ông quay vào nhà vệ sinh, xả nước cho vui bớt cái oi bức của Hà Nội và phiền muộn trong lòng ngay ngày đầu tiên đến nơi đây!!! Sau đó, ông xuống lầu, vào lounge để uống bia vì Hà Nội nóng quá! Ông đến ngồi chung bàn với hai người Âu Châu dù chưa quen biết họ.

Không lâu sau đó, qua khung kính lớn, ông thấy hai xe Honda ngừng lại, hai thanh niên chở hai cô gái VN bước vào lounge. Hình như hai cô gái trẻ này đã biết hai người Âu Châu kia. Họ tươi cười và bước nhanh tới quàng tay vào cổ hai người đàn ông. Họ cụng ly rồi rủ nhau rời quán rượu. Thấy ông một mình, họ rủ ông đi chung nhưng ông lắc đầu. Ông lại nhìn tôi, hạ thấp giọng và nói tiếp.

- “Tôi rất ngạc nhiên trước cảnh này. Phụ nữ ở Sài Gòn năm xưa khác những người này.”

Tôi ngượng đến không nói được lời nào... và ông tiếp tục lặp lại nhiều lần với lời xin lỗi tôi. Tôi chỉ còn biết chống chế với câu:

- Thưa ông, tôi xa quê nhà gần 30 năm rồi và chưa một lần trở lại nên không biết những thay đổi về con người và xã hội bên ấy. Thành thật xin lỗi ông.

Tôi ghen lời và thấy xấu hổ trước người đàn ông bản xứ này.

Ông nhìn tôi ái ngại rồi buông nhỏ:

- “Tôi thành thật xin lỗi cô. Tôi không cố ý làm cô buồn đâu.”

Tôi cũng chỉ biết lắc đầu thay cho lời nói:

- “Không phải lỗi của ông!”

Rồi tôi lí nhí lập lại cùng một câu: “Xin lỗi ông” chứ không nói được gì hơn nữa.

Ông đứng yên nhìn tôi. Tôi, thấy như mắt cay cay vì xấu hổ. Chúng tôi, một lần nữa cúi đầu chào nhau và cùng lặng lẽ rời phòng họp!!!

Tôi trở lại phòng làm việc với một nỗi buồn không nhỏ, không tên và không thể kể với ai được. Vì nơi tôi làm việc lúc đó không có người VN nào để tôi có thể tâm sự! Tôi tự hỏi:

- Tại sao xã hội ấy có thể thay đổi đến độ trơ trẽn và vô liêm sỉ tới mức độ đó với người ngoại quốc?

CÂU CHUYỆN THỨ HAI:

Năm đó, tôi nhận được email theo kiểu công sở mời dùng cơm trưa với phái đoàn Y Tế VN và sẽ có Seminar sau đó. Đương nhiên là tôi không thể từ chối vì quan hệ giữa Đại học (ĐH) và Sở Sức Khỏe, nơi tôi làm việc. Nhà hàng ở gần Sở, tôi đi bộ qua. Trong bữa ăn khá đông nhưng phái đoàn VN chính thức có năm người với bằng cấp và chức vị cao từ Hà Nội đến.

Ăn xong, chúng tôi đi bộ đến phòng hội thảo của ĐH cũng ở ngay phố chính. Tôi vốn dĩ không thích gần mấy người làm lớn, ngay ở Canada, nên một mình đi chậm lại. Bỗng nhiên, có hai phụ nữ trong phái đoàn VN đi tới và áp sát 2 bên tôi. Nhìn họ, có lẽ lớn hơn tôi vài tuổi. Một chị mở lời nhờ tôi giúp tìm một khách sạn giá rẻ hơn vì họ có chút vấn đề về tài chánh. Tôi

thật sự thấy mũi lòng vì biết VN nghèo mà ở khu này, ngay phố chính của thủ đô thì đắt lắm!

Khi vừa đến phòng họp, còn 10 phút nữa Seminar mới bắt đầu. Tôi đi gặp ông CEO, trình bày vấn đề và xin ông nhờ thư ký ĐH giúp họ. Ông nhìn tôi với ánh mắt ngạc nhiên, chậm rãi nói:

- Sao họ lại muốn đổi chỗ ở, khi chúng tôi đài thọ tất cả mọi chi phí trong chuyến đi để họ được ở gần ĐH và tiện đi lại hội họp mà?

Vừa nghe xong câu ông CEO thắc mắc, tôi chợt hiểu ra là... có một cái gì ‘khuất tất’ ở đây!

Quay lại phòng họp, có khoảng 40 người, tôi chọn ngồi gần cuối phòng và nghe phái đoàn VN thay phiên nhau nói về Y Tế VN. Tôi nghe để mà nghe vì tôi đã biết đâu là sự thật rồi!!

Qua đến phần Hỏi - Đáp, tôi được một đồng nghiệp người Canada ‘tru ái’ mời đặt câu hỏi đầu tiên vì tôi là người VN. Thú thật, lúc đó tôi cảm thấy xấu hổ vô cùng vì những người, cũng là người Hà Nội... mà sao ngày nay họ lại như thế này?!

Do đó, thay vì đặt câu hỏi, tôi cho biết là sau khi CS chiếm được Sài Gòn, tôi ở lại bốn năm và đi vượt biên tìm TỰ DO. Tôi xa VN gần 30 năm rồi và chưa một lần trở lại, nên không biết Y Tế VN đã tiến bộ đến mức độ nào. Qua phần trình bày của phái đoàn từ Hà Nội tới đây, có lẽ tôi phải xin Sở cho tôi đi qua VN một chuyến để tìm hiểu và học hỏi về tổ chức y tế ở bên ấy.

Cả phòng hội thảo im lặng như tờ và tôi nói tiếp...

- Thêm nữa, cho tới thời điểm này, tỉnh của chúng tôi, tỉnh của dầu hỏa, cũng mới chỉ có được một số nhỏ MRI, trong khi đó VN đã có MRI ở khắp mọi nơi như vừa trình bày.

Tôi xin mở một dấu ngoặc ở đây để câu chuyện dễ hiểu hơn là tôi làm việc cho Sở Sức Khỏe của tỉnh, bang trong vai trò của một data analyst. Ngay khi được nhận vào làm, tôi đã phải

để bàn tay phải lên quyển Thánh Kinh và thề những gì tôi phải tuân theo khi làm công việc này.

Từ đó, tôi được phép vào dùng tất cả các kho dữ liệu và hồ sơ y tế của từng người dân trong toàn tỉnh mà Sở Sức Khỏe nhận được từ phòng mạch của Bác sĩ, của Bệnh viện, của các Trung tâm Y tế trong Tỉnh gửi về Sở; với tất cả các chi tiết liên quan đến dịch vụ y tế đó, số lần đi khám bệnh, nằm bệnh viện, cấp cứu, bị các bệnh có trong ICD-9 và mới hơn là ICD-10 từ các bệnh thông thường đến truyền nhiễm hoặc hiếm có. Chưa kể databases về Sinh, Tử và Dân số...

Mỗi người dân ở tỉnh này đều có Thẻ Health Care gắn liền với tên của họ đến suốt đời. Do đó, tôi có thể tìm tất cả những chi tiết về sức khỏe của bất cứ ai trong công việc báo cáo hàng năm và luôn luôn phải so sánh với chín năm trước đó. Bên cạnh đó, tôi có bản phân cung cấp thống kê liên quan đến các bệnh theo yêu cầu cho các nhóm nghiên cứu của Tỉnh bang, chưa kể những báo cáo khẩn cấp khi có những bệnh đột nhiên xuất hiện và tăng nhanh hay những bệnh cần thống kê để nghiên cứu sâu xa hơn từ nơi tôi làm việc và chưa kể chạy thống kê cho những special project lớn như sức khỏe của trẻ em, của các bệnh truyền nhiễm (lao, suyễn, tình dục, viêm gan A-B-C, kháng trụ sinh Melicithin, sinh sản, tử vong.... vv...) cộng thêm báo cáo về cảm cúm mỗi mùa với thống kê đưa lên Internet mỗi tuần để cho toàn tỉnh so sánh với cả nước Canada và theo dõi sự trôi sụt của từng địa phương.

Không khí trong phòng họp dường như nóng hơn lên khi tôi nói:

- “Khi về Sở, tôi sẽ xin phép được gửi qua VN một lần để tìm hiểu và học hỏi về hệ thống phòng, chữa bệnh cho trẻ em dưới năm tuổi.

Đương nhiên còn nhiều câu hỏi khác của những người làm việc trong ngành Y Tế, nhưng tôi có thể nói là người Canada rất lịch sự. Họ nêu câu hỏi và lắng nghe phái đoàn VN trả lời,

không thắc mắc và không hỏi vặn vẹo lại phái đoàn VN, dù họ biết rất rõ đâu là thật hay không thật!

Khi buổi họp chấm dứt, tiếng ồn ào như muốn phá vỡ bốn bức tường. Vị giáo sư dạy về thống kê ở ĐH đồng thời cũng làm việc cùng Sở với tôi, nhìn tôi, nheo mắt cười tủm tỉm. Có lẽ ông không ngờ là người VN này đã lên tiếng như vậy trong buổi hội thảo, vì ông đã quá quen, trên 10 năm, hình ảnh của một phụ nữ VN ‘câm như cá’ trong khi khu làm việc của tôi và của ông ở cạnh nhau, trong cùng Ban và ít khi nào ông nghe tôi lên tiếng trong các phiên họp. Ông chỉ biết tôi làm việc chăm chỉ, kiên trì và cần mẫn với hai cái monitor to tướng trước mặt để chạy thống kê cho hàng triệu triệu hồ sơ về bệnh của người dân trong toàn tỉnh từ năm này qua năm khác. Dưới mắt ông, tôi là một cỗ máy, hiếm hoi biểu lộ cảm nghĩ của mình.

Khi rời phòng hội thảo, mọi người tiến về phía tôi chia sẻ:

- “Cô nên cẩn thận, CSVN sẽ để ý cô đấy.”

Tôi thẳng thắn trả lời:

- “Họ không ngờ là họ nói sai sự thật trước một người làm việc trong lãnh vực thống kê về sức khỏe của tỉnh này.”

Sau đó, tôi cùng mọi người rời phòng họp.

Ngoài hành lang phòng hội thảo, phái đoàn Hà Nội đang trả lời vài câu hỏi của người tham dự. Tôi tiến đến, xin phép cả nhóm cho tôi có vài lời với phái đoàn VN vì tôi phải trở về sở ngay, và tôi đã thẳng thắn nói với họ:

- “Các Anh Chị đang có mặt ở một trường ĐH có thể giúp nước VN rất nhiều về y tế vì họ được rất nhiều công ty Thuốc tài trợ để làm nghiên cứu về nhiều bệnh, mà Sở của chúng tôi là nơi cung cấp thống kê cho họ. Nếu Anh Chị muốn VN tiến bộ thì không nên nói dối về những con số liên quan đến sức khỏe của người VN. Đa số người ngoại quốc ghét nhất là chuyện bị người ta nói không đúng sự thật để lừa mình. Cũng

là người VN, khác lập trường chính trị với Anh Chị, nhưng không có nghĩa là tôi không muốn giúp VN. Tuy nhiên, tôi chỉ xin các Anh Chị một điều là đừng bao giờ nói sai sự thật khi ra khỏi lãnh thổ VN.”

Khi tôi chào từ giã, Phái Đoàn VN chỉ nhìn tôi và không nói một lời nào trước khi tôi chào chia tay.

Khi tôi quay vào để chào vị GS đỡ đầu luận án Cao Học và đã từng trực tiếp làm việc với tôi qua nhiều dự án nghiên cứu về sức khỏe của người dân trong tỉnh từ nhiều năm trước và còn tiếp tục; GS giới thiệu với tôi một thanh niên từ VN qua làm post-doc ở ĐH này. Tôi gật nhẹ và nói:

- “Chào Anh!”

Sau khi giới thiệu xong, chúng tôi từ giã. Cậu trẻ VN chặn tôi lại, nói với vẻ mỉa mai:

- “Chị vẫn còn biết nói tiếng Việt.”

Tôi nhìn thẳng vào mắt cậu, nói nhỏ nhẹ hơn:

- “Vâng, Anh có thể nhuộm tóc vàng hay đỏ, nhưng Anh không thể đổi được màu máu của Anh đâu!”

và tôi mỉm cười chào từ giã.

Sau buổi hội thảo ấy, vị GS của ĐH, thường làm nghiên cứu chung với tôi, tỏ ý muốn tôi giúp anh chàng sinh viên CSVN đang làm post-doc về Hepatitis C ở ĐH của họ. Tôi từ chối thẳng vì tôi không quen cái thói gian dối của đa số CSVN và không muốn dính dáng tới CS dù là trên xứ người!

Trước buổi hội thảo này, vị CEO của ĐH đã ngỏ ý muốn mời tôi đi cùng với phái đoàn của trường ĐH theo qua VN vào đầu năm sau vì tôi là người Việt sẽ dễ cho phái đoàn làm việc hơn. Sau lần seminar đó, họ đã đổi ý.

CÂU CHUYỆN THỨ BA:

Vào buổi trưa của một ngày Hè, vị CEO của ĐH tôi có làm chung nghiên cứu về sức khỏe với họ, gọi điện thoại nhờ tôi

giúp ông một việc:

- “Xin Cô giúp thay tôi, đưa một phụ nữ từ VN qua đi ăn cơm chiều vì tôi có việc khẩn cấp phải làm ngay.”

Tôi làm sao có thể từ chối đây, khi cái thông lọng quàng vào đầu tôi là ‘Vì cô là người VN’!

Lập tức, tôi gọi cho một người bạn làm việc cho Federal Government Canada, nhờ anh bạn Canadien này giúp tôi cùng đưa người phụ nữ CSVN ấy đi ăn bữa chiều vì tôi không biết nhà hàng nào ngon ở đây, nhưng ẩn ý của tôi là đề phòng CS nếu có chuyện gì xảy ra, thì có người bạn CAN này làm nhân chứng sống cho tôi. Bạn CAN nhận lời ngay và đến sở đón tôi rồi theo địa chỉ đến khách sạn đón vị khách CSVN mà ông CEO của ĐH nhờ tôi giúp.

Đến nơi, qua khung kính, tôi thấy một phụ nữ VN đứng nói chuyện điện thoại ở khu tiếp tân của khách sạn. Tôi đẩy cửa bước vào, đã qua 14 phút, chị ấy vẫn nói từ cell phone #1 qua cell phone #2... Tôi mất kiên nhẫn, khều chị và chỉ vào đồng hồ tay của tôi. Chị ngừng nói, theo tôi ra xe. Tôi cho chị biết ngay vì ông CEO của ĐH có việc khẩn nên nhờ tôi đón chị đi dùng cơm chiều và xin chị cho biết muốn ăn món Tây, Tàu Nhật hay VN. Theo ý chị, bạn CAN đưa chúng tôi đến một nhà hàng Tàu, tôi mời chị chọn món. Trong khi chờ thức ăn, chị lại tiếp tục nói chuyện, từ cell #1 qua cell #2. Tôi im lặng nhìn ông bạn CAN, ông nhìn tôi mỉm cười... chờ đợi.

Khi bốn đĩa thức ăn to được đem ra, chị vẫn tiếp tục nói điện thoại nên tôi phải khều nhẹ vào tay chị, nói nhỏ:

- “Thức ăn nguội rồi !”

Bấy giờ chị mới ngừng nói chuyện điện thoại và cầm đũa. Chị nếm món số một, lắc đầu. Món số hai, cũng lắc đầu. Món số ba, cũng lắc đầu rồi lại trả lời phone. Chúng tôi lại chờ. Qua đến món thứ tư, chị cũng lắc đầu và chê:

- “Thức ăn ở đây dở quá!”

Tôi không biết phải nói gì nên chuyển đề tài. Tôi hỏi:

- Chị đi qua đây tu nghiệp, ngày thứ tư, vậy khi nào chị trở về VN?

Chị sốt sáng trả lời ngay:

- “Không, thứ Sáu này mình sẽ bay qua Thái Lan rồi!”

Tôi ngạc nhiên hỏi nhanh:

- Sao vậy?

Chị thản nhiên đáp:

- “Ồ, tại vì ông CEO phải đi họp ở Thái Lan nên mình phải theo qua đó.”

Tôi nén tiếng thở dài, hỏi tiếp:

- Rồi khi nào chị trở lại Canada để tu nghiệp tiếp?

Chị im lặng. Tôi cảm thấy như có một cái gì “thật khó nói ra” ở đây... Tôi mỉm cười nhìn người bạn CAN!

Khi tôi còn chưa kịp hỏi tiếp chị VNCS từ Hà Nội qua thì cell phone của chị lại reo! Chị lại hai tay hai cái cell phone, liên tục trả lời, tôi thật sự mất kiên nhẫn. Chị nhìn thấy điều ấy khi tôi tiếp thức ăn cho người bạn CAN đang chỉ cầm đũa chờ. Bây giờ chị ta bỏ cả hai cái cell phone vào ví xách tay và quay qua nhìn tôi như để chờ câu tôi muốn hỏi.

Qua buổi nói chuyện vô bổ này, tôi được biết, từ 11 tháng đầu của năm ấy, chị đã đi Mỹ 10 lần, Chị bảo là dạy ở Y Khoa Hà Nội, lương tháng là 200 đô la Mỹ. Mỗi lần phải ‘đi ra nước ngoài nói chuyện’ chị phải nộp cho trường 10% lương tháng đó, là 20 US\$ và mỗi bài ‘nói chuyện’ về y tế VN, chị được trả 1,000 US\$ và được đài thọ vé máy bay, khách sạn...vv và vv...

Tôi lắng nghe chị nói mà không biết phải nói gì trong khi ông bạn CAN kiên nhẫn ngồi nghe. Sau đó chúng tôi đưa chị VNCS này trở về khách sạn trên phố chính.

Trên đường về, ông bạn CAN nhìn tôi ái ngại khi biết tôi

rất xấu hổ vì câu chuyện chị VNCS kia kể về ‘thành tích’ đi ra nước ngoài của chị. Bạn CAN nhìn tôi và nói nhỏ:

- “Bây giờ thì tôi hiểu tại sao cô ghét CSVN rồi!”

Tôi im lặng... và lí nhí nói lời cảm ơn Bạn đã giúp tôi tối hôm nay.

Qua đến hôm sau, vào giờ cà phê, tôi kể lại chuyện ấy cho một đồng nghiệp nghe. Anh là một bác sĩ từ Trung Quốc, qua Canada học, có PhD về Epidemiology và ở lại làm việc.

Nghe tôi nói xong, anh ấy vừa cười tùm tùm vừa lắc đầu rồi từ từ buông nhỏ:

- “Cô cần biết thêm về con người thật của CS... Còn người phụ nữ VNCS kia, vừa đến Canada rồi đi theo qua Thái Lan để làm gì... thì... thời gian sẽ cho cô câu trả lời...”

Có lẽ, đọc đến đây, người đọc phải lắc đầu và nghĩ tôi là một phụ nữ VN nhỏ nhen, quá khắt khe và có định kiến về CSVN. Đúng không? Tôi không phủ nhận điều này. Nhưng, với tôi, hai lần bỏ nước ra đi. Lần thứ nhất di cư từ Bắc vào Nam sau Hiệp Định Geneve 1954. Dù lúc đó tôi còn rất nhỏ nhưng tôi vẫn nhớ như in trong đầu hình ảnh bố tôi. 1:30 sáng dẫn hai chị em tôi trốn từ Hà Nội đi Hải Phòng, chờ Mẹ tôi đem gia đình còn lại tới sau rồi lên tàu há mồm để di cư vào Nam!

Rồi sau 20 năm ở Miền Nam, khi CS tràn vào Sài Gòn, gia đình tôi vẫn ở lại nhưng bốn năm sau tôi đi vượt biên ở tuổi 30. Con tàu mang chúng tôi đi bị hải tặc Thái tấn công 6-7 lần. Tôi bị bắt qua tàu cướp nhưng rất may không bị hại. Hải tặc trả tôi về lại con tàu chết máy của chúng tôi.

Cuối cùng được Tàu Đức cứu nên tôi đã học được rất nhiều bài học trong đời từ ở quê nhà qua đến quê người ở hải ngoại về CSVN. Do đó, tôi luôn luôn đề phòng và áp dụng triệt để câu thành ngữ của các Cụ ngày xưa đã dạy:

- “Đi với bụi mặc áo cà sa, đi với ma mặc áo giấy.”

Thú thật, tôi không khỏi ngậm ngùi và thấy xấu hổ thay cho những người CSVN từ quê nhà qua đây. Rõ ràng là họ đã không chịu tìm hiểu kỹ càng và học hỏi trước khi đi để phải biết là “Người ngoại quốc rất ghét người ta nói sai sự thật có chủ đích.”

Ôi Việt Nam, quê hương tôi rồi sẽ đi về đâu với đám người CS nói dối không chớp mắt này?

Tôi những tưởng, dù chính thể có đổi khác, nhưng đã là con người thì dù gì cũng không nên để mất đi bản ngã ngay thẳng được. Cha mẹ và thầy cô ở trường học dạy dỗ từ thuở nhỏ. Nhưng sau khi được tiếp xúc với những thành phần trí thức, dù chỉ là vài người có trách nhiệm “Mang chuông đi đánh xứ người”, tôi thật sự thất vọng và có phần nào xấu hổ lây khi họ đã để lại những hình ảnh xấu xa trong lòng những người bản xứ có dịp tiếp xúc với họ ở đây.

Thật khổ tâm khi tôi chỉ gặp được vài người, đại diện cho tầng lớp trí thức cao chót vót cùng chủng tộc với mình bên ngoài nước CHXHCNVN nhưng lại là như vậy đó!!!

Canada – 8/11/2023.

Những Kỷ Niệm Không Bao Giờ Quên.

Võ Nhân, K20.

Hôm nay, tuổi đời của “Người Trai” Võ Bị đã ngoài 80, nhưng tôi chẳng bao giờ quên được những kỷ niệm của đầu đời binh nghiệp. Ngày 5 tháng 12 năm 1963, những khóa sinh tình nguyện gia nhập Khóa 20 TVBQG VN trình diện ở Đà Nẵng lên chuyến tàu lửa Đà Nẵng – Đà Lạt, với một đơn vị quân đội bảo vệ an ninh tháp tùng. Đến sáng ngày 7 tháng 12, chúng tôi đã đến ga Đà Lạt, với thời tiết mát lạnh vừa chớm Đông của núi đồi. Trong không khí mát mẻ, cũng như được các SVSQ/ Khóa 19 đàn anh đón tiếp ân cần và lịch thiệp, chúng tôi vô cùng cảm kích và thấm nghĩ là mình may mắn. Họ thân mật, vui vẻ hỏi:

- Đi đường xa, các anh có mệt không?
- Dạ. Không mệt lắm.

Chúng tôi cũng đã nhanh chóng trả lời lại một cách thân tình và vui vẻ, khi lên các quân xa để đến trường làm thủ tục nhập học. Tuy nhiên, đoàn xe không trở về Trường ngay mà chạy vòng về thành phố Đà Lạt để chúng tôi có cơ hội nhìn ngắm Hồ Xuân Hương, chợ Đà Lạt, khu phố Hòa Bình, và quán cà phê Tùng... của thành phố sương mù. Sau đó, đoàn quân xa đã trở lại ga Đà Lạt, hồ Than Thở rồi dừng lại trước

cổng Trường. Trước mắt chúng tôi, hiện ra những dãy nhà đồ sộ, chiếm ngự một vùng rộng lớn mênh mông đang còn thom mùi đất mới: Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam. (*Trường Võ Bị tại địa điểm 1515 vừa xây dựng xong được vài năm.*) Lại có cả một ban quân nhạc đang cử những bản nhạc quân hành hào hùng, làm nức lòng người, chào đón các ứng viên.

Lễ Kỷ Niệm 56 Năm Khóa 20 Tốt Nghiệp TVBQGVN.

Không còn niềm hân hoan, lẫn tự hào nào mà chúng tôi có được vào lúc đó. Hóa ra vào học tại Trường Võ Bị không đến nỗi khát khe như tin đồn.

Mà lời đồn nào chả quá đáng. Những cảm nghĩ của chúng tôi đã sai lầm ngay từ lúc bước qua Cổng Nam Quan, nơi khóa đàn anh đang đợi. Không ngờ có quá nhiều thử thách đầy khắc nghiệt, mà chúng tôi phải vượt qua. Đường đi tới không dễ dàng như chúng tôi tưởng tượng.

Trong tiếng nhạc quân hành, khi vừa bước qua cổng trường, là những tiếng hò hét, quát mắng của những SVSQ đàn anh. Họ mặc đồng phục kaki vàng, giày nhà binh, và mũ nhựa bóng lộn với đôi mắt sắc sảo nghiêm nghị ẩn sau, đang chờ chúng tôi. Những SVSQ với thái độ lịch thiệp, ân cần giờ ở đâu? Chúng tôi chỉ còn thấy những SVSQ khác với nét mặt nghiêm khắc, lạnh lùng đang trấn áp chúng tôi vô cùng dữ dội. (*Về sau*

chúng tôi mới biết họ là các Cán Bộ Tân Khóa Sinh có nhiệm vụ huấn luyện chúng tôi qua tám tuần huấn nhục.) Giờ đây, chúng tôi đã trở thành những Tân Khóa Sinh Khóa 20, phải thi hành lệnh một cách nghiêm chỉnh. (*Qua cổng trường, chúng tôi mới biết mình là các Tân Khóa Sinh Khóa 20.*)

Ngay từ phút đầu tiên, một tiếng hét mạnh mẽ vang lên:

- Anh kia, chạy theo tôi!

Âm vang mạnh mẽ và đầy quyền lực đã làm tôi mất ý chí, bị tê liệt, chỉ còn biết thụ động tuân theo.

* * *

Từ giờ phút này, chúng tôi đã bị ‘hành xác’ liên tục. Chúng tôi phải nhảy xuống giao thông hào đầy bùn, hít đất, nhảy xôm... dù các món “ăn chơi để hân hoan chào, đón” tân khóa sinh.

Ngày qua ngày, không có ngày nghỉ, không có thời gian sáng tối trong ngày, chúng tôi đã trải qua thời kỳ khắc nghiệt nhất trong đời, mà chúng tôi không bao giờ có thể tưởng. Những buổi học quân sự, kèm theo các hình phạt cá nhân và tập thể xảy ra liên tục ở mọi nơi, không lý do và không bàn cãi, và không kịp suy nghĩ đúng sai. Tất cả là tuân lệnh, và tuân lệnh, không cần biết là có lý hay không.

Hôm nay, chúng tôi xin chia xẻ cùng quý độc giả vài kỷ niệm đặc biệt đáng nhớ trong thời gian Tân Khóa Sinh của khóa 20.

1. Người Yêu của Tân Khóa Sinh: Trong giờ tùy quyền, Tiểu Đoàn Tân Khóa Sinh tập hợp ở sân cỏ Trung Đoàn, SVSQ/Cán Bộ/Tiểu Đoàn Trưởng cầm một bao thư rồi hỏi:

- Đại Đội F, có Tân Khóa Sinh nào tên Nguyễn Văn X.... không? Lên trình diện.

- Có. Tân Khóa Sinh Nguyễn Văn X... trình diện SVSQ/CB Tiểu Đoàn Trưởng.

- Anh có người yêu tên Lê Thị P.L. học Đại Học Khoa Học

Sài Gòn phải không?

- Phải.

- Đây là thư của người yêu, anh mở ra và đọc lớn lên cho các bạn của anh cùng nghe, được không?

Được. Tân Khóa Sinh X... đọc:

- Anh thương nhớ,

Xa anh, em thương nhớ vô cùng... Mong được gặp Anh. Hôn anh 100 lần.

- Nữ sinh viên Khoa Học mà viết văn hay quá! Hôm nay, anh đang có “người yêu” luôn ở bên cạnh, anh có biết không?

- Tôi biết. Đó là cây sủng. Tân Khóa Sinh X... nhanh nhẹn đáp.

- Như vậy, anh hãy ôm người yêu vào lòng và khi hôn người yêu 100 cái. Anh phải nói thật lớn, “Anh yêu em suốt đời”.

1. Anh yêu em suốt đời. 2. Anh yêu em suốt đời .... 100. Anh yêu em suốt đời.

2. Kẹo ngọt, hộp sữa: Một trong ba mục đích của tám tuần sơ khởi là rèn luyện cơ thể để một sinh viên dân chính thành một người lính hiện dịch khỏe mạnh... Do đó, cơ thể của họ rất cần đường vì phải hoạt động vô cùng vất vả. Sau những giờ sinh hoạt, rèn luyện vất vả khi lên giường ngủ, thỉnh thoảng, các Tân Khóa Sinh phát giác ra những chiếc kẹo, những hộp sữa đặc có đường... ở dưới chăn, gối.... Chủ nhân của món quà này đều ẩn danh (*những người quen thân thuộc các khóa đàn anh*), nên các Tân Khóa Sinh chỉ biết hân hoan, lặng lẽ nhận rồi chia món quà cho các bạn cùng phòng... Những món quà tuy nhỏ nhưng là những hành động đầy ưu ái, cảm thông những gian lao, vất vả... vô biên đối với Tân Khóa Sinh.

3. Hung thần hay Tình Tự Võ Bị: Khi vừa đến cổng trường và sau 30 phút giải lao, chúng tôi xếp thành tám hàng dọc. Một SVSQ khóa đàn anh to, cao đứng trên bục tự giới thiệu:

- Tôi là SVSQ Phạm Hiệp Sĩ K19, cán bộ Tiểu Đoàn Trưởng Tiểu Đoàn Tân Khóa Sinh...

Ông đã phát biểu đồng ý, nghiêm nghị, nhưng nhẹ nhàng, kín đáo hãy cố gắng vượt qua những thử thách vất vả trong những ngày sắp đến. Thật thế, sau đó, cứ mỗi lần SVSQ Phạm Hiệp Sĩ K19 xuất hiện thì cả Tiểu Đoàn Tân Khóa Sinh được “huởng” chạy bộ hàng chục vòng quanh sân cỏ Liên Đoàn, hàng chục cuộc tấn công từ Đường Vòng Alpha lên sân cỏ Liên Đoàn, còn nhảy xôm, hít đất thì không đếm được...

Rồi tám tuần cũng qua mau! Lần dạo phố đầu tiên, chúng tôi bị du đảng hăm dọa! SVSQ Phạm Hiệp Sĩ K19 ra tay Hiệp Sĩ bảo vệ đàn em! Thế là, Ông đã ra trường sớm với cấp trung sĩ. Một đàn anh đáng quý gặp nạn cũng chỉ vì bảo vệ đàn em. Rồi hai năm sau mãn khóa, khi về học Khóa Rừng Núi Sinh Lây ở Trung Tâm Huấn Luyện Biệt Động Quân Dục Mỹ thì những Tân Thiếu Úy Khóa 20 bồi hồi, xúc động gặp NT Phạm Hiệp Sĩ mang cấp trung sĩ. Các Tân Thiếu Úy bèn đứng nghiêm, kính cẩn chào NT Trung Sĩ Phạm Hiệp Sĩ K19, trước thái độ ngỡ ngàng, mền phục của những quân nhân hiện diện.

Máu Võ Bị đang luân lưu trong con tim, khô óc của chúng tôi!

Chúng tôi cũng không quên NT Tô Văn Cấp K19, SVSQ Cán Bộ Tân Khóa Sinh Đại Đội H. Cứ mỗi khi ông lên phiên trực thì tề chỉnh, chúng tôi được “thưởng thức” hàng chục vòng sân cỏ Liên Đoàn. Còn hít đất, nhảy xôm, bò... thì không tài nào đếm hết!

Nhưng khi ở đơn vị chiến đấu thì:

Một buổi chiều Chính đến dúi cho tôi gói Ruby Queen rồi thì thăm:

- Ông anh đừng buồn, hai ông “xếp” muốn thử sức chịu đựng của ông anh đó.

Bị Chính làm “nội tuyến”, hai xếp Phúc-Hợp không gài đồ được tôi bèn quay ra an ủi, từ đó chúng tôi sống thân với nhau hơn anh em ruột thịt. Sau này Chính làm đại đội phó ĐĐ.1 cho tôi rồi đến một ngày ...!!!!

Ngày 31 tháng 12 năm 1967, bên bờ kinh Cái Thia, Quận

Cai Lậy, khoảng 10 giờ sáng Nguyễn Quốc Chính đã ngã gục thay cho đàn em và đồng đội!

Nguyễn Quốc Chính đã hy sinh vì Tổ Quốc như bao chiến sĩ đã gục ngã nơi chiến trường, nhưng Tổ Quốc thì trùu tượng và xa vời quá, **cái gần nhất mà có thể nhiều SVSQ/ VB cũng đã có lần chứng kiến, đó là vì tình huynh đệ.**

Chiều hôm trước, sau khi đóng quân xong, tôi và Chính nằm võng song song bên bờ kinh, đu đưa hút thuốc Ruby Queen, uống café, nhưng tôi thấy Chính không vui như mọi khi, có lẽ mới hỏi vợ nên khi họp hành quân đổ bộ trực thăng vào sáng hôm sau, tôi bảo Chính không cần kèm và nhảy đầu với trung đội của Thiếu Úy Huỳnh Vinh Quang K22 nữa mà đi với trung đội súng nặng để điều động hỏa lực vì tiểu đoàn tăng cường thêm “gà cồ”.

Quang K22 mới ra trường nên đàn anh Chính kèm cặp hơi kỹ. Chính không nói gì thêm lúc tôi sắp xếp đội hình, nhưng ngày hôm sau Chính vẫn “cãi lệnh” để đi kèm khóa đàn em. Khi những trực thăng chuyển đầu vừa đổ trung đội của Quang xuống ruộng lúa nước là đụng liền, địch từ trong bờ kinh bắn ra, tiếng Chính gọi báo cáo trong máy. Khi tôi vừa nhảy ra khỏi trực thăng thì không còn tiếng Chính nữa mà tiếng của Quang hét hoảng báo cáo Chính bị thương!

Tôi bủn rủn chân tay, tôi không còn nghe được Tiểu Đoàn Trưởng Đồ Sơn nói gì. Tôi chỉ lo điều động bắt Quang bằng mọi cách phải đưa Chính ra phía sau ngay để tải thương., nhưng Quang nắc lên, ngẹn lời ập úng báo:

- Anh Chính đi rồi!

Đã hơn 40 năm rồi tôi không quên từng chi tiết, nay nhắc lại mà vẫn buồn ứa nước mắt. Cả ba người Phúc-Hợp-Chính giả vờ lạnh nhạt với tôi lúc ban đầu rồi “ôm tôi vào lòng” thì nay cả ba đã ra người thiên cổ! Nhưng mãi mãi anh Nguyễn Xuân Phúc, Trần Văn Hợp, và Nguyễn Quốc Chính là những anh hùng của tôi và cấp chỉ huy lý tưởng của Binh Chủng

TQLC, của Quân Đội.

(Trích, Vui Buồn Vội... K20, Tô Văn Cấp).

Cao quý thay Tình Tự Võ Bị!

Quen biết. Trong giờ giải lao, một tân khóa sinh thổ lộ với các bạn của mình anh ta quen với SVSQ Cán Bộ Tiểu Đoàn Trưởng. Thế rồi, trong giờ tùy quyền của đơn vị, SVSQ Cán Bộ Tiểu Đoàn Trưởng liền gọi tân khóa sinh kia lên trình diện và hỏi:

- Anh có quen ai trong trường này không?
- Có. Tân khóa sinh nhanh nhẹn đáp.
- Anh chạy quanh sân cỏ Liên Đoàn năm vòng, rồi trở lại trình diện tôi. SVSQ/Cán Bộ ra lệnh.

Sau khi chạy đủ năm vòng sân, tân khóa sinh trở lại trình diện, SVSQ/Cán Bộ hỏi:

- Anh có quen ai trong quân trường này không?
- Không. Tân khóa sinh đồng dục đáp.

Ngủ rồi. Các SVSQ Cán Bộ luôn theo sát mọi sinh hoạt của các tân khóa sinh. Khi kèn báo giờ ngủ, các SVSQ Cán Bộ vào từng phòng để kiểm soát các tân khóa sinh phải ngủ để thức dậy đúng giờ. SVSQ Cán Bộ còn phải đóng chặt các cửa sô, đắp lại chăn mền cho các tân khóa sinh. Đôi khi, vào phòng họ còn hỏi:

- Các anh ngủ hết chưa?
- Dạ! Ngủ hết rồi!
- Ngủ rồi, sao còn nói. 20 nhảy xôm. SVSQ Cán Bộ nói.

Những tiếng cười khúc khích lại vang lên. SVSQ Cán Bộ nói tiếp:

- Ngủ mà cũng biết cười. Hay nhỉ!!! Thế rồi, SVSQ Cán Bộ đóng cửa thật nhẹ nhàng, bước ra khỏi phòng nhưng cũng không quên nhắc nhở:

- Ngủ đi. Tôi sẽ trở lại...

Thế rồi thời gian nhọc nhất cũng qua. Tám tuần huấn luyện

như một Tân Khóa Sinh rồi cũng hết. Giờ đây chúng tôi đã là các SVSQ của Khóa 20 VB.

Từ đó, chúng tôi mới kịp hồi tưởng, mới nhận thấy thời kỳ Tân Khóa Sinh rất cần thiết.

Trước đó, những tân khóa sinh thường xem những SVSQ Cán Bộ là những hung thần, những người ít tình cảm. Họ nghĩ rằng vào đây học để làm sĩ quan, không phải để bị dày dọ.

Sau này khi lên SVSQ và ra đơn vị, và cả trong ngục tù Cộng Sản, họ mới thấy kết quả huấn tám tuần sơ khởi là vô cùng cần thiết và có hiệu quả.

Họ đã có những bài học vỡ lòng của đầu đời binh nghiệp để biết thế nào là kỷ luật quân đội, có ý chí cần thiết để đối phó với những mặt trận khốc liệt sau này. Thời kỳ Tân Khóa Sinh giúp họ trau dồi, tôi luyện đức – trí - dũng cho những chàng trai chọn nghiệp đao binh để phục vụ quê hương. Những kỷ niệm này cũng là sợi dây nối chặt họ lại với nhau trước làn tên, mũi đạn cũng như lúc sa cơ thất thế trong các ngục tù của Cộng Sản.

Đó cũng là khởi điểm tạo nên truyền thống hào hùng của Trường Mẹ

Hãy lưu giữ những kỷ niệm đầu đời binh nghiệp để làm hành trang cho cuộc sống của mỗi một SVSQ Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam.

Mong lắm thay!

VÙNG DĨ VÃNG

Bà Nguyễn Trọng Mạc, K15/1

Ánh bình minh khuất đỉnh đồi,
Anh đã đi xa thành phố,
Bỏ lại con đường phủ lá phượng rơi,
Bỏ lại sau lưng những tiếng thờ dài,
Theo bước chân anh đi vào quân sự,
Khi súng đạn thù giày xéo quê hương,
Thế rồi từ độ ấy,
Xếp bút nghiên nổi nghiệp tiền nhân,
Võ Bị quân trường đưa anh vào chiến trận,
Alpha Đỏ vẫn còn nguyên nếp gấp,
Dak-To kia đã tung hoành ngang dọc,
Vùng tuyến đầu mai châu cùng lửa đạn,
Giặc cộng nô luôn ngày đêm mai phục,
Mộng xâm lăng chúng giày xéo quê hương,
Danh dự trên vai nặng tình tổ quốc,
Yên sao đành khi đất nước làm than,
Quên tình nhà, trách nhiệm vương mang,

Biết đâu rằng:

*“Nam nhi chinh chiến kỷ nhân hồi”
Nơi khuê phòng trắng khuyết mỗi mòn soi,*

*“Vàng trắng kia ai đã xẻ làm đôi,
 Nửa in gối chiếc nửa soi dặm trường,”
 Khu Bưu Chính bạn thân thương của lính,
 Sao không gian chẳng kết hợp thời gian,
 Để gió mây như muôn kiếp ngỡ ngàng,
 Thư chưa đến hay sẽ hoài mong đợi,
 Vắng hồi âm là hoang mang điệu vơi,
 Dẫu tình chàng ý thiếp chẳng trái ngang,
 Nhưng chinh chiến nên vẫn hoài xa vắng,*

NT Nguyễn Trọng Mạc, K15 (đã mất cách đây ban năm) và phu nhân, tại Đại Nhạc Hội Cám Ôn Anh - Người Thương Binh VNCH, ngày

*Yêu Võ Bị quen đèn khuya một bóng,
 Quen lo âu quen khẩn nguyện Ôn Trời,
 Cho quê hương thanh bình khắp nơi nơi,
 Xin trăng sáng thay hỏa châu đêm lạnh,
 Xin có ngày được đoàn viên hạnh phúc,
 Xin trở lại với con đường thơ mộng,
 Thác Cam Ly, đồi Ái Ân nồng ấm,
 Hồ Xuân Hương soi bóng đượm tình nồng,
 Tình yêu mình xin mãi mãi thủy chung,
 Xin thời gian quay lại vùng kỷ niệm:*

Thả hồn theo mây bay,
Chiều Đalat vào Thu,
Đồi thông reo vi vu,
Sóng Xuân Hương lững lờ,
Mây vương bao ước mơ,
Say đắm tình muôn hoa,
Phím gui-tar trầm bổng,
Anh khẽ hát thì thầm,
Nồng ấm tràn yêu thương:
“Một chiều ái ân say hồn ta bao lần,
...ngạt ngào sắc hương, vai kề vai luyến thương,
...một chiều vui sống quên phút tang bồng,
...em ơi nhớ chẳng xa em anh hát khúc ca nhớ mong...”

Võ Bị là thế, khi yêu tình lai láng,
Võ Bị ga-lăng, Võ Bị lãng mạn,
Võ Bị hiên ngang, Võ Bị oai phong,
Yêu Võ Bị rồi chỉ biết nhớ nhung,
Yêu cả giày sô yêu màu áo trận,
Gửi hồn vào mũ sắt với pon-cho,
“Yêu tha thiết thế vẫn còn chưa đủ“,
Thầm ước sẽ cùng mây bay theo gió,
Đến bên anh thì thâm tình muôn thuở!

*Biết đâu rằng đời rồi sẽ ly tan,
Rồi cuộc đời dâu bể vạn gian nan,
Sầu lẻ bóng trên xư người lưu lạc,
Đoạn kiếp này dù mình không chung bước,
Nguyện kiếp sau xin mãi mãi song hành,
Về thăm lại ngôi trường xưa: Võ Bị,
Vang bóng một thời khí phách hiên ngang,
Nơi Trường Mẹ rèn văn võ song toàn,
Danh dự, trách nhiệm, hai vai tổ quốc.*

Tiếc thật nhiều, người đi vào chung cuộc,
Trọn đường trần trên đất khách ly hương,
Bỏ lại sau lưng ước nguyện chưa tròn,

Bỏ lại khung trời Đalat yêu thương,
Những kỷ niệm trên đồi thông vắng lạnh,
Cổng Nam Quan chưa một lần trở lại,
Khi cộng nô còn hiện diện nơi đây,
Đồi 1515 vẫn trông đợi từng ngày,
Vũ Đình Trường hoài khắc khoải chờ mong,
Lễ mẫn khoá của đàn con Võ Bị,
Đâu kiếm cung đâu tang bồng hồ thi,
Bốn phương trời không lẽ dễ ly tan?
Đêm truy điệu lời thề vẫn còn vang,

*“Chí còn mong tiến bước?
Sức không kham nổi đoạn đường?
Hỡi Hồn thiêng sông núi!
Xin các anh linh đưa đường chỉ lối, “
Dem đoàn con Võ Bị về một cội,
Cội nguồn Truyền Thống Võ Bị kiên trung,
Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu quyết một lòng,
Tiến bước noi gương dòng giống Lạc Hồng,
Dem dân chủ nhân quyền về Đất Việt,
Thế hệ tương lai Rồng Tiên bắt khuất,
Dưới bóng Cờ Vàng, Tự Do muôn năm!*

Cali tháng 11, 2023,

Ghi Chú:

Những chữ trong “...“ (ngoặc kép) là trích đoạn, chấp bút của nhiều xuất xứ, nhưng không rõ tên. Xin quý tác giả niệm tình lượng thứ. Xin đa tạ.